

Kommunedirektørens orientering om politisk behandling av saker i kommunestyret

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Hemnes kommune

Møtedato

17.06.2025

Saknr

19/25

Saksbehandler Kent Røstad

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/391 - 26

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

Vedlegg

Orientering fra kommunedirektøren om politisk behandling av saker i kommunestyret

Saksopplysninger

I kontrollutvalgets møte 19. februar 2025 ble det i sak 05/25 - Innspill til kontrollarbeidet, vedtatt å be kommunedirektøren om en skriftlig og en muntlig orientering om hvordan kommunen sørger for at de folkevalgte kan ta informerte avgjørelser i behandling av saker i kommunestyret, og hvordan kommunen sørger for at saksdokumenter og all relevant informasjon sendes til de folkevalgte i god tid før sakens behandling, samt om det settes av nok tid til selve behandling av sakene i møtene.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget ber kommunedirektøren gi en skriftlig orientering til sekretariatet innen 30. april 2024 og en muntlig orientering i kontrollutvalgets møte 14. mai 2025 om hvordan kommunen sørger for at de folkevalgte kan ta informerte avgjørelser i behandling av saker i kommunestyret, og hvordan kommunen sørger for at saksdokumenter og all relevant informasjon sendes til de folkevalgte i god tid før sakens behandling, samt om det settes av nok tid til selve behandling av sakene i møtene.

Kommunedirektøren har i sin skriftlige orientering anført at:

- Samarbeidet mellom ordfører og administrasjonen er avgjørende for at de folkevalgte kan ta informerte avgjørelser i behandling av saker.
- Ordføreren er kommunens øverste folkevalgte og har en sentral rolle i det politiske arbeidet og setter opp sakliste, kaller inn til møter og leder disse.
- Ordføreren har ikke instruksjonsmyndighet over administrasjonen og kan ikke bestemme innholdet i saksframstillinger.
- Kommunedirektøren er øverste leder for administrasjonen og har ansvar for det faglige og administrative arbeidet. De innebærer saksforberedelse iverksetting av vedtak.
- Kommunedirektøren er faglig uavhengig og kan ikke instrueres politisk i faglige vurderinger
- Et godt samarbeid mellom ordfører og kommunedirektør er avgjørende for effektiv og demokratisk saksbehandling
- All kontakt mellom administrasjon og folkevalgte bør gå gjennom ordføreren eller politisk ledelse for å sikre ryddighet og rolleforståelse.

Det vises videre til at et nytt reglement for de politiske organene ble vedtatt i kommunestyret den 20. juni 2025. Reglementet fastsetter viktige prinsipper og prosedyrer for hvordan saker skal behandles politisk:

- Saksdokumentene skal normalt være de folkevalgte i hende minst 5 virkedager før møtedagen
- Administrasjonen utarbeider en årlig møteplan i god tid, slik at både administrasjonen og de folkevalgte vet når saker skal behandles
- Saksframleggene skal være grundige og oversiktlige, de skal omfatte hovedproblemstillingen, alternative løsninger, kommunedirektørens innstilling og vurdering. Innstillingen skal være kort og klar og konkludere i saken, og utredningene skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak.
- Administrasjonen bruker digitale løsninger (som e-post og First Agenda Prepare) for å sikre rask og sporbar distribusjon.
- For å sikre god behandling, foreslår kommunedirektøren til ordføreren:
 - Hvilke saker bør prioriteres og møtetid tilpasses sakens kompleksitet
 - Møteledelsen bør legge til rette for grundig debatt og spørsmål
 - Det kan vurderes å dele opp store saker over flere møter
- Folkevalgte i Hemnes kommune har deltatt opplæring for folkevalgte i regi av KS. Det bør vurderes om de også skal få opplæring i hvordan de leser og vurderer saksdokumenter, samt i kommunens beslutningsprosesser. Dette gjelder spesielt økonomi der det kan vurderes et grunnkurs i kommuneøkonomi.

Kommunedirektøren vil gi en muntlig orientering i kontrollutvalgets møte 17. juni 2025.

Vurdering

Dersom kontrollutvalget ikke har innvendinger mot kommunedirektørens orientering, anbefaler kontrollutvalgets sekretariat at kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.